શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

સમ્યગ્જ્ઞાન પ્રવેશિકા

Answer-Sheet

અભ્યાસક્રમ ક્રં :

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆

એનરોલમેન્ટ નંબર

૯

ગામ ____________

વિદ્યાર્થીનું નામ ____________

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા

(૧)	ખજાનો
(૨)	વિશ્વ
(૩)	અચલ
(૪)	વ્યુત્પત્તિ
(૫)	તીર્થ
(૬)	ક્ષેત્રવ્દાર
(૭)	ચઢામણી.
(૮)	ઓગસ
(૯)	મે
(૧૦)	સ્વામી
(૧૧)	લોકાવધિજ્ઞાન
(૧૨)	દેહ
(૧૩)	બાદર
(૧૪)	નિંદુ
(૧૫)	અમર
(૧૬)	ચંડકૌશિક
(૧૭)	મૂલાવળ
(૧૮)	ભાષાશુદ્ધિ
(૧૯)	તટસ્થ
(૨૦)	પારિણામિક

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં

(૧)	કેવલજ્ઞાની ભગવંતો
(૨)	આલંભિક નગરી
(૩)	અભયકુમાર
(૪)	નવકાર મહામંત્ર
(૫)	નપુંસક
(૬)	સિદ્ધ
(૭)	શુક્લ
(૮)	મરણ
(૯)	અડધી અડધી
(૧૦)	સિંહ
(૧૧)	દેવલોક
(૧૨)	મૃગાવતીજી
(૧૩)	સિદ્ધશીલા
(૧૪)	નરક
(૧૫)	વિશેષજ્ઞતા

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ

(૧)	દર્શન
(૨)	પ્રાણ
(૩)	ગતિ
(૪)	આજ્ઞા આપો
(૫)	સંશિ
(૬)	નવતત્વ
(૭)	અપરાધને
(૮)	લોકના
(૯)	પૃથ્વીકાય
(૧૦)	પ્રરૂપણા
(૧૧)	યથાખ્યાત
(૧૨)	સંયમ
(૧૩)	જે કાંઈ
(૧૪)	વિકલેન્દ્રિયો
(૧૫)	૭-૮ ભવ
(૧૬)	વ્યતિત થયો
(૧૭)	વિદ્યમાન
(૧૮)	બે
(૧૯)	લેશ્યા
(૨૦)	ભુજ પરિસર્પ

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો

(૧)	5	(૬)	2
(૨)	7	(૭)	1
(૩)	8	(૮)	6
(૪)	3	(૯)	4
(૫)	10	(૧૦)	9

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ

(૧)	૧૦૮
(૨)	૬
(૩)	૧૦૧
(૪)	૧૭
(૫)	૩૩
(૬)	૨૧
(૭)	૩
(૮)	૬૨
(૯)	૭
(૧૦)	૧૫

	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે ✗		પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય ક્યા પાને છે તે નંબર
(૧)	✓	(૧)	૭
(૨)	✗	(૨)	૧૪
(૩)	✗	(૩)	૨૬
(૪)	✓	(૪)	૧૩
(૫)	✗	(૫)	૬
(૬)	✗	(૬)	૧૯
(૭)	✗	(૭)	૯
(૮)	✓	(૮)	૧૬
(૯)	✗	(૯)	૨૭
(૧૦)	✓	(૧૦)	૧૧

પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ	=	કુલ ગુણ

રીમાર્ક ____________ તપાસનારની સહી ____________

પ્રશ્ન - ૮ તમારી ભાષા માં સમજાવો —

૧. પૃથ્વીકાયનું ઉત્કૃષ્ટ આયુષ્ય બાવીસ હજાર વર્ષ છે. અપ્કાયનું આયુષ્ય સાત હજાર વર્ષનું છે. વાયુકાયનું ઉત્કૃષ્ટ આયુષ્ય ત્રણ હજાર વર્ષનું છે. પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય ના સમૂહનો આયુષ્ય દશ હજાર વર્ષનું છે. અને તેઉકાયનું આયુષ્ય ત્રણ અહોરાત્રીનું જાણવું.

ગાથાર્થ માં જે ઉત્કૃષ્ટ સ્થિતિ કહી તે નિરુપદ્રવ સ્થાનમાં રહેલા જીવોની જાણવી જે સ્થાનમાં તેમને આઘાત-પ્રત્યાઘાતના નિમિત્તો બનતા ન હોય સામાન્યતઃ મધ્યમ કક્ષાના આયુષ્યવાળા જીવો જ વધુ જાણવા.

૨. "તેજીને ટકોર બસ" — વિનય એજ સમ્યગ્જ્ઞાન દર્શન વગેરે સઘળા ગુણોનું મૂળ છે. વિનય ધર્મનો મૂળ છે. જીવનવિકાસનો મૂળ છે. ચંદનબાળાના શિષ્યા મૃગાવતીજીને ઉપાશ્રયમાં આવતાં મોડું થતાં ગુરુણીજીએ ટકોર કરી "તમારા જેવા કુલીન સાધ્વીજીને આવો વિલંબ કરવો યોગ્ય નથી. તેજીને ટકોર બસ! એ ન્યાયે મૃગાવતી વિચારવા લાગ્યા "હું કેવી છું?" મેં ગુરુણીને સંતાપ પમાડ્યો, એમની સાધના માં અવરોધ ઉભો કર્યો. પશ્ચાતાપની ધારામાં કર્મ ધોવાઈ ગયા અને ઘાતી કર્મના નાશથી કેવળજ્ઞાનની જ્યોત ઝળહળી ઉઠી. રાતના કાળાસર્પને માર્ગ કરી આપવા ગુરુણીજીનો હાથ સરકાવવાથી જાગીને ગુરુણીજીએ પુછ્યું કાળી રાત્રિમાં કાળોસર્પ કેમ જોયા? શિષ્યા– આપના પસાયે "શું જ્ઞાન થયું?" શિષ્યા બોલ્યા –"આપના પસાયથી". શિષ્યાને કેવળજ્ઞાન -- ગુરુ છદ્મસ્થ છતાં કેવો અદ્ભુત છે વિનય.

૩. મુહપત્તિ પડિલેહણના બોલમાં ઉપાદેય અને હેયનો વિવેક સુંદર રીતે કરાયો છે. શું આદરવું અને શું ત્યજવું? -- તો સુદેવ-સુગુરુ-સુધર્મ ને આદરવાની, કુદેવ-કુગુરુ-કુધર્મને ત્યજવાની ભાવના કરાય છે. આમ કરવાથી જ્ઞાન-દર્શન-ચારિત્રની આરાધના સુંદર રીતે કરાય અને એ માટે જ્ઞાન-દર્શ-ચારિત્રની વિરાધના ત્યજવી જ જોઈએ. મનોગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ આદરવી જોઈએ. મનદંડ, વચનદંડ, કાયદંડ ત્યજવા જોઈએ એવી ભાવના વ્યક્ત થયેલી છે.

૪. સિદ્ધના બીજા ભેદોનું અલ્પબહુત્વ — * જિન સિદ્ધ અલ્પ -- અજિન સિદ્ધ તેથી અસંખ્યાતગુણા છે. * અતીર્થ સિદ્ધ અલ્પ --- તીર્થ સિદ્ધ તેથી અસંખ્યાતગુણા છે. * ગૃહસ્થલિંગ સિદ્ધ અલ્પ --- અન્યલિંગ સિદ્ધ તેથી સંખ્યાતગુણા --- સ્વલિંગ સિદ્ધ તેથી સંખ્યાતગુણા છે. * સ્વયંબુદ્ધ સિદ્ધ અલ્પ --- પ્રત્યેકબુદ્ધ તેથી સંખ્યાતગુણા --- બુદ્ધબોધિત તેથી સંખ્યાતગુણા છે. * અનેક સિદ્ધ અલ્પ --- એક સિદ્ધ તેથી સંખ્યાતગુણા જાણવા. એમ સિદ્ધના બીજા ભેદોનું અલ્પબહુત્વ જાણવું.

૫. કટપૂતનાનો ઉપસર્ગ — વીરપ્રભુ વિહાર કરતા કરતા શાલિશિર્ષ ગામે પધાર્યા. ત્યાં અત્યંત શીત પડતી હતી. પ્રભુ કાયોત્સર્ગ ધ્યાન માં હતા ત્યારે ત્રિપૃષ્ટવાસુદેવના ભવમાં અપમાનિત થયેલ વિજયવતી નામની રાણી મરીને વ્યંતરી થઈ હતી. તેણે તાપસીનું રૂપ ધારણ કરી પોતાની જટામાંથી હિમ જેવું ઠંડુ પાણી પ્રભુ ઉપર છાંટવા માંડ્યું. કડકડતી માઘમાસની ટાઢમાં પ્રભુને આ આકરો શીત ઉપસર્ગ થયો. એમ છતાં પ્રભુને નિશ્ચલ જાણી તે વ્યંતરી પ્રભુની ક્ષમા માંગી, નમસ્કાર કરી પોતાના સ્થાને ચાલી ગઈ. એવા શીત ઉપસર્ગને સમભાવે સહન કરતા એવા વીર પ્રભુને લોકાવધિજ્ઞાન ઉત્પન્ન